

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
— egy hóra 10 korona, negyedévre 30 korona,
fél évre 60 korona, egész évre 120 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Petőfi-utca 2. — Telefon st. 268.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Tovább folynak Erdélyben a román atrocitások

Beszámoltunk minap arról, hogy a mit művel Erdélyben Magyarország testéről leszakított magyar földön a latin faj ugynevezett keleti hajtsza az entente által kibontott népi jogok és emberiesség lobogója alatt. Nem lesz érdektelen egy pillantást vetnünk az erdélyi román igazságszolgáltatás és közigazgatás állapotaira sem, mely élénk világosságot derít arra, hogy amit a világháború mérélye is megkímélt, a román kulturának néhány hónap alatt milyen játékos könnyedséggel sikerült a „balkáni“ demokrácia és civilizáció fokára emelni.

Ez a munkájuk kezdődött azzal, hogy a pártatlan és megvesztegethetetlen magyar bírói kart hivatalból a szorosos értelmében vad katonákkal dobatták ki az utcára s helyébe diploma nélküli, félbeamaradt ifjú jogászokat, vagy korrupt és eladósodott falusi hivatalnokokat ültettek. Az intelligensebb erdélyi oláh ügyvédek közül ugyanis alig akad néhány állást vállaló. A közigazgatás és vele a közelet tisztasága rövidesen a lehető legalacsonyabb fokra süllyedt. Nem csoda ez, ha megfontoljuk, hogy a román nemzet egyik legkiválóbb politikai írója és közgazdájja, Anriul Onciul is a góthai Penthes cég

művében (Wirtschafts politisches Handbuch von Rumänien 57—58 oldalon) bevallja, hogy Románia még nem jutott el a jogállam színvonalára: s a megvesztegetés a román közigazgatásban nagyon elterjedt s a pénzügyi és vámtisztviselőkön keresztül a prefektusig és miniszterig nyúlik fel.

Jellemző az is, hogy a román rendfenntartás miképp igyekszik magát megszerettetni és népszerűvé tenni. Titkos politikai rendőrségek (Siguranta Generale) kamaráiban nap-nap után folyik a kivallatás és botizás. Az ezrekre menő megbotozottak nevei között, melyeket a magyar békeidelegáció Párisba is eljuttatott, a legreggibb erdélyi főrendi családok tagjait is megtaláljuk. Sőt a megbotozottak közt van egy fejedelmi család egyik sarja is.

De leginkább megbotránkos zásra méltó, hogy a megszenyargatott erdélyi magyar városok és falvak helyébe mitép városzsolnak a nagyrománok valóságos oláh Potekin városokat és községeket. Pénzbüntetés, majd haditörvényszék elé állítás terhe alatt rendelték el a házaknak román nemzeti színekkel ér

Legújabb telefon és távirati jelentések:

A Nemzeti Sajtótudósító Iroda jelent:

P. Zadravec István ferencendi papot közel jövőben országos ünnepkeretében fogják püspökké szentelni Szegeden. Az ünnepségen vezérkarával együtt jelen lesz Horthy kormányzó, a kormány több tagja, Rakovszky a nemzetgyűlés elnöke. A szentelésen Csernoch hercegprímás is részt vesz.

A szerbek komolyan foglalkoznak ama területek kiürítésével, melyek a Tiszától keletre vannak s melyeket a békeszerződés Magyarországnak ítélt. Egy hónapon belül a kiürítés végbe megy s így Újszeged ismét a miénk lesz.

A polgárháború — Meris Ostranból érkezett jelentés szerint — a tesseni területen kitört. Karwin környékén heves tűzharc folyik; a lengyelek a debrogói erdő mellett megtámadták egy cseh osztagot, valamint a

János-tárnát is. Karwin kiürítése a csehek részéről folyamatban van.

Az oláh kormány elrendelte az általános sorozást, de az oláh legények megszökönek a bevonulás elől. Az oláhok most a besorozott „alkalmas“ legényeket vegytintával „felülbelyegzik“ úgy hogy tetoválják a karjaikat és mellüket, — könnyebb ellenőrzés céljából.

Amerikai hírek szerint, ott a nyár folyamán nagy áresések lesznek, melynek hatása nálunk is érezhető lesz.

A nemzetgyűlésen ma Friedrich István tiltakozott a békeszerződés aláírása ellen. Friedrich az entente gyengeségét ismertette, rámutatott arra is, hogy a „Népszövetség“ újabb véd. dacsözvetség. Reméli, hogy nem lesz nemzetgyűlés, mely a lealázó békét ratifikálja.

zásokkal való mindenkor kiűzését, valamint az összes cégtáblák, nyomtatványok román nyelvi átírását. (Darvartábornok és Vasaliu őrnagy aláírásával megjelent kolozsvári térparancsnoksági rendelet 110—112 sz. 1919. július 1.) 1919. július 12. napja óta betiltották a magyar nemzeti ruha és színek viselését. A magyar nép nemzeti érzését pedig azzal gyalázták

megszállást az összes erdélyi magyar templomok harangjainak meghuzatásával kényszerítették annak idjára megünnepelni. A magyar anyanyelvűek közül dr. Boeriu Joan oláh lakástügyi kormánybiztos, mint politikailag nem kívánatos elemet ezer számla lakollatja ki a magyar közelet jeleseit s csafédjukat pinca lakásokba zsufolja össze, miáltal azok kik fajuk iránti szeretetből mindenükből, még elpávirált testi ruhájuktól is kifosztja, mint gyári munkások és iparosok szállóféldjüknél mégis visszamaradtak, kénkedés és lázítás vádjai alatt börtönökben szenvednek.

— Nem! Nem! Soha! Magyar, angol, olasz. és francia nyelven megjelenő, hazánk integritásáért küzdő politikai-népileg, melynek egyik főcélja a külföld tájékoztatása Magyarország tiltakozó magatartásáról, a közeljövőben megjelenik. A hazafias mozgalom érdekében előfizetéseket gyűjtünk, e célból a polgármesteri hivatalban dr. L'Epaltier Imre köz.ig. gyakor. nohnál.

HIREK

— Főpásztorunk Nagypertkátán. Pünkösd hétfőn nagy ünnepre készültek a Pertkátai, midőn megyepüspökünket diadalkapuval a régi magyar árvalányhajás nagy bandériummal fogadták, a község határában őz Siba István közvetlen szavakkal üdvözölte, hogy a jelentkezett 1200 bérmlándót a Szentlélek kegyel-

melletti a gróf György kastélyban gyűlésező deputációkat Meszlényi Béla adonyi főszolgabíró, és Kéri Ferenc plébános mutatta be, a járási Move küldöttség nevében Csöngedy Gyula eszperes beszélt. Gróf György Teréz patronus által adt díszében a főpásztor felköszöntötte a bökézi templomépítő patronát. Délután Nagyphantosra rándult át kegyelmes püspökünk, hol 400-at bérmlált, este Pertkátára visszaérkezvén az Irgalmas nővérek zárdájában élvezettel végighallgatta a műkedvelők színjátékát. Másnap reggel Sárosdra távozott hol 800 bérmlándó várta, köztük: a kath. vallás hitközségei előtt neunreg meghajló gróf Eszterházy Lászlóné, szül. Teleki Katioka grófnő.

— Furcsa esküféttel. Mi magyarok ábrándozunk, mint egy diák, kártyavarakat építünk, mint az új házasok, reménylünk, mint a pilóta, ki gépe felett alig tud uralkodni, beszélünk, ordítunk, mint a cirkuszi kikiáltók, de tenni, dolgozni az Ez-meért, azt már nem! Ábrándozunk keresztény Magyarországról, kiépitjük hazánkat gondolatban kereszténynek, reménylünk egy jobb jövőben, kiabálunk keresztény

összetartásról, keresztény sajtóról, de mindezeket csak úgy szeretnénk elérni, ha sült galamb alakjában a szánkbaropline, munka és fáradság nélkül. Helyette nemzetgyűléseidit játszunk, pártoskodunk, utjuk-vejük egymást és nevetjük magunkat a szomszédainkkal. De emellett türelmesek vagyunk, ott ahol sem kellene, lovgalissak, amikor nem lenne rá szükség, sőt még jószívűek is. Eltűrik szépen azt is, hogy a helybell DV. műhely keresztény munkásai Rosenberg főmérnök kezébe tették le az esküi a kormányzóra, noha mindenki tudja azt, hogy a műhelylönök helyettes ahhoz a bizonyos valláshoz tartozik. Dehát kinek a fejből pattant ki ez a mesébe illő gondolat? Vagy talán rossz vágyányaokra futott a DV. füzletigazgatóság, ezre, vagy a vasut és hajózási felügyelőség siklott ki? Vajjon melyik a keű közl? Talán nincs a DV. né érdemes keresztény ember? Pedig úgy tudom egy-kettő akad keresztény is. Talán

(A cenzor 27 sort törtelt).

— Nem lesz villanyvilágítás. A villanygyári építkezések folytán 3 napon át nem lesz áramszolgáltatás. Ezért f. hó 31-én, jun. 1-én és 2-án sötétségben lesz a város.

— A Szentlélek Liga Velencében, Kápolnánál és Martonvásáron. A Területi Liga Székesfehérvári és Fejérmegyei Köre folyó hó 23-án Velencében és Kápolnán, 24-én pedig Martonvásáron alakította meg a Liga helyi csoportját. Velencén Kovács István nyitotta meg a gyűlést, aki után dr. Ocsovszky Géza törvényszéki bír. lelkes beszédében ismertette a Liga céljait és feladatait.

Ugyvezető emeketté tette fel a csehek által szokatlanul kegyelmezésben. A megjelent több száz ember mindeket bevezetett lelkes odaszállással hallgatta végig. Ezután gyűlést Kovács István közzé jelező bezárta. A hallgatóság a Szoát előnéklése után utána szótsozott. D. u. 3 órakor Kápolnánál nyitott meg a Liga helyi csoportja, amely azonban a környékbeli földművelőkkel teljes részvételre minál, különösen teljes volt kielőgő, annál kevésbé az anyagiakban. Annál fényesebben alakított a martonvásári helyi csoport megalakítása, hol a rendezők hazafias lelkek teljes felbuzdulást vittek be az előkészítés munkájába. A gyűlést Varga Lajos Árvaházi gondnok nyitotta meg, ki után főtiszt Marosy Arpad tanár ismertette a békének reánk nehezítő gazdasági hátrányát. Majd dr. Ocsovszky Géza törvényszéki bír. hirta fel kitarására a lelkes publikumot. Ocsovszky beszéde után Varga Lajos mondott köszönetet a Liga küldöttjeinek. A gyűlésen megjelentek az iskolák növéndékei is, akik a gyűlés előtt a Himnuszát, gyűlés után pedig Szózatot énekeltek el a tanított vezetése mellett.

— A városi műjegyárat 1920. évi június hó 1-ével üzembe helyezzük. A jeget igénylő közönség megrendeléseivel még e hó folyamán a vízművek könyveléségénél (Zichy ház II. emelet) igénylését bejelentheti. A jeg ár főmőnként előreláthatólag 12 korona lesz, amelyhez még az esetleges szállítási fuvarköltiségei jönnek.

